

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY* tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez Orhan
Van Milletvekili

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre ekonomik kriz dönemlerinde “geçim zorluğu” ve “ticari başarısızlık” nedeniyle yapılan intiharlarda astronomik artışlar yaşanabilmektedir. Bu kapsamda hem 1929 ve 1973 dünya ekonomik krizleri dönemlerinde dünya örnekleri hem de 2001 ve 2009 krizlerinin Türkiye genelindeki etkileri vaka örneği olarak verilebilir. 2001 yılında sadece bir yılda 673 kişi, 2009 yılında ise 408 kişi ekonomik nedenlerle intihar etmiştir. Özellikle cinsiyetçi iş bölümü nedeniyle ekonomik kriz durumlarında erkek intiharlarının artma riski daha yükselmektedir. Ekonomik kriz tüm yurttaşların depresyon, çaresizlik ve bunalım durumlarını arttırmaktadır. Ekonomik kriz; işçi, işsiz, esnaf, çiftçi, emekli, öğrenci, ev kadını gibi dar gelirli ve yoksul yurttaşları bu anlamda daha çok etkilemektedir.

Türkiye'deki ekonomik, siyasal ve sosyolojik kriz ve bunalım, toplumda gittikçe artan oranda güvensizliğe yol açarken, bireylerde de intihar eğilimine neden olmaktadır. 24 Şubat 2020 tarihinde sadece 24 saat içerisinde 8 kişinin intihar ettiği, çok daha fazla sayıda kişinin de intihar girişiminde bulunduğu kamuoyu bilgisine yansımıştır. Kimi zaman Mersin'de yüklü miktarda banka borcu bulunan ve uzun süredir işsiz olduğu öğrenilen Gökhan Ş. gibi kimi zaman Adana'da Karaömerli Mahallesinde yüklü bir kredi borcunu bulunan Fatih G. gibi ekonomik nedenler intihara yol açabilmektedir. Selim D., Fatma B, Mustafa Ö., Mehmet K. sadece bir gün içerisinde ülkenin değişik bölgelerinde intihar eden yurttaşlarımızdır. 20 Şubat 2020 tarihinden önce sadece bir hafta içinde Van, Konya, Şırnak, Ankara ve Antalya illerinde ekonomik nedenlerle insanların intihar ettiği kamuoyuna yansıyan haberlerde görülmüştür. Son iki ayda ekonomik nedenlerle kırktan fazla insanın yaşamına son verdiği ifade edilmektedir.

2018 yılı ağustos döneminde Türkiye'de başlayan ekonomik kriz sonrasında işsiz kalan kişi sayısının bir milyondan fazla artması, istihdamın azalması, icra ve haciz takiplerinin artması, yükselen enflasyon nedeniyle geçimin daha da zorlaşması, elektrik-doğalgaz-su ve ulaşım faturalarının fahiş oranda yükselmesi yurttaşlar açısından güçlüklerle geçen bir dönemi başlatmıştır. Hatay valiliğinin önünde “Çocuklarım Aç” diyerek kendini ateşe veren ve yaşamını yitiren Adem Y., Cizre kaymakamlığından iş bulunması talebi ret edildiği için intihar eden Nezir K. Vakalarının yanı sıra intihar girişimleri de günden güne artmaktadır.

Ankara'da Güvenpark'ta kendini yakan Recep P. İsimli yurttaş gibi TBMM dahil birçok yerde; borçlar, işsizlik ve yoksulluk nedeniyle insanlar yaşamına kast edecek düzeye gelmiştir.

Bu bağlamda:

- 1) Son ekonomik krizin miladı sayılan Ağustos 2018 döneminden bu yana kaç insan ekonomik nedenlerle intihar etmiş veya intihar girişiminde bulunmuştur? Bu veri, önceki dönemlere göre ne kadar artmıştır?
- 2) Son ekonomik kriz döneminde işsiz kaldığı ve iş bulamadığı gerekçesiyle intihar eden kişi sayısı kaçtır?
- 3) Son 10 yıl içerisinde yıllar itibariyle haciz ve icra işlemi uygulanan yurttaş sayısı kaçtır? Bu sürede bu nedenle intihar eden kişi sayısı kaçtır?
- 4) İntihar girişiminde bulunan yurttaşların sosyal, ekonomik ve psikolojik destek alması için bir mekanizma kurulacak mıdır?
- 5) Özellikle ekonomik nedenlerle intihar vakalarının önlenmesi için herhangi bir araştırmanız mevcut mudur?
- 6) İşsizlik fonundan yararlanmayan işsiz sayısı kaçtır? İntihar eden işsizlerden kaç 130 milyarı aşan bu fondan yararlanma imkanına sahipti?
- 7) Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Fonundan yararlanan kişi sayısı son 10 yıl içerisinde yıllar itibariyle nedir? İntihar edenlerden kaç bu fondan yararlanma imkanına sahipti?